

SEMESTERIEEL RAPPORT SOCIALE DUMPING

Q2 2025

Auteur	Goedkeurder	Publicatiedatum : 1/10/2025
Kenniscentrum	Bart Stalpaert, Directeur	

Inhoud

Inleiding en historiek	3
Structuur van het programma.....	3
Fasen en looptijd	3
Opzet en doelstelling van het programma.....	4
Opvolging van het programma.....	5
Trimestriële opvolging van het actieplan	5
Tussentijdse informele contacten tussen projectleider en programmamanager.....	7
Expertwerkgroepen.....	7
Realisatiegraad van het programma in Q2 2025.....	7
Programmadoel 1: Het opzetten van initiatieven ter preventie van sociale dumping.....	7
Programmadoel 2: Snellere en betere detectie van gevallen van sociale dumping.....	13
Programmadoel 3: Het opzetten van doelgerichte onderzoeken en controles in sociale dumping	14
Programmadoel 4: Het uitwerken van effectieve sanctionering	23
Programmadoel 5: Efficiënte en effectievere invordering en terugvordering	24
Conclusie en verdere stappen	27
Gebruikte afkortingen	29

Inleiding en historiek

Dit rapport geeft een overzicht van het programma sociale dumping voor de periode januari – juni 2025. In 2019 werden de eerste stappen gezet binnen de SIOD om programmawerking op te starten, dankzij de beslissing van het Strategisch Comité om een programmatorische aanpak aan de hand van een risico-evaluatie in te voeren. Het eerste programma sociale dumping liep van januari 2021 tot en met december 2024¹.

Met het Strategisch Plan 2022-2025 voor de strijd tegen sociale fraude en sociale dumping werd de programmawerking voor sociale dumping in januari 2025 verdergezet. In het Actieplan 2025-2026 wordt dit geconcretiseerd aan de hand van 15 acties, die integraal deel uitmaken van het **programma sociale dumping**. Voorliggend rapport sociale dumping geeft de stand van zaken weer voor de periode januari –juni 2025 over deze 15 acties en dus over de realisatiegraad van het programma voor wat betreft deze periode.

Dit rapport kadert binnen de **wettelijke opdracht** van SIOD inzake de trimestriële evaluatie van de realisatiegraad van de verschillende elementen van het jaarlijks operationeel actieplan².

Structuur van het programma

Fasen en looptijd

Het programma loopt van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2028. In 2025 bevindt het programma zich in het eerste jaar van de uitvoerings-of implementatiefase. Dit verslag rapporteert enkel over de realisatiegraad van het programma in de periode januari-juni 2025.

¹ Voor meer informatie over de historiek van programmawerking wordt verwezen naar het jaarverslag sociale dumping 2024, te consulteren op de [website van de SIOD](#).

² Cfr. art. 3, al.4, 4° Sociaal Strafwetboek.

Opzet en doelstelling van het programma

Sociale dumping wordt in het Sociaal Strafwetboek (art. 1/1) als volgt gedefinieerd: *“een brede waaier aan opzettelijke misbruikpraktijken en de omzeiling van bestaande Europese en/of nationale wetgeving, met inbegrip van wetten en algemeen toepasselijke collectieve overeenkomsten, die oneerlijke concurrentie mogelijk maken door de arbeids- en werkingskosten op illegale wijze te minimaliseren, en resulteren in de schending van de rechten en de uitbuiting van werknemers”*. Het is een vorm van oneerlijke concurrentie tussen nationale en internationale bedrijven omdat de Europese en nationale regels niet worden nageleefd. In het bijzonder gaat het hier om de regels inzake het arbeidsrecht, het sociaal zekerheidsrecht en de fiscale wetgeving. Hierdoor kunnen bedrijven/zelfstandigen een voordeel halen zodat zij goedkoper een dienst kunnen verlenen binnen de eigen landsgrenzen of grensoverschrijdend. De term zelf wordt meestal enkel gebruikt voor grensoverschrijdende non-compliance in het kader van de transnationale uitvoering van diensten via detachering³.

Via het programma wenst men toe te werken naar overkoepelende strategische doelstellingen via interne coherentie en synergiën. Dat moet een logische samenhang creëren tussen verschillende projecten en leiden tot een grotere maatschappelijke impact van de sociale fraudebestrijding⁴. De meerwaarde die de programmawerking biedt - en dus haar finaal doel - is de slagkracht verhogen inzake de bestrijding van de sociale dumping door een gezamenlijke en verbeterde multidisciplinaire en interdepartementale samenwerking en meer en verbeterde gegevensuitwisseling met externe partners op nationaal en Europees vlak, op verschillende niveaus (terrein en management) met binnen de handhavingsketen meer aandacht voor preventie, detectie, opsporing, sanctionering (effectievere regularisatie en inning) en invordering.

In 2025-2026 omvat het programma 15 projecten of acties, waarvan een aantal een verderzetting betreffen van de voorgaande jaren. Projecten kunnen op verschillende manieren en aan de hand van verschillende criteria met elkaar gelinkt worden om de onderlinge coherentie, samenhang en synergiën te verhogen. Om de onderlinge samenhang en coherentie te bekomen, werden de projecten in de periode januari – juni 2025 aan elkaar gelinkt via de programmadoelen, die op hun beurt gekoppeld zijn aan de kernprocessen van het programma (preventie, detectie, controle, sanctionering en invordering). Het programma bestaat uit 5 doelen, toegespitst op de gehele handhavingsketen⁵. Elk programmadoel omvat één of meerdere acties, die samen dat doel moeten bereiken.

- Programmadoel 1: Het opzetten van initiatieven ter preventie van sociale dumping: 4 projecten dragen in 2025-2026 bij aan dit programmadoel
- Programmadoel 2: Snellere en betere detectie van gevallen van sociale dumping: 2 projecten dragen in 2025-2026 bij aan dit programmadoel.
- Programmadoel 3: Het opzetten van doelgerichte onderzoeken en controles in sociale dumping: de uitvoering van 5 projecten draagt bij aan het bereiken van deze doelstelling in 2025-2026.
- Programmadoel 4: Het uitwerken van een effectieve sanctionering: 1 project
- Programmadoel 5: Efficiënte en effectievere invordering en terugvordering: 3 projecten

³ Meer informatie over sociale dumping kan gevonden worden in de bijlage van het Strategisch Plan 2022-2025, p. 37-48.

⁴ Strategisch Plan Strijd tegen sociale fraude en sociale dumping Regering De Croo I 2022-2025, p. 6.

⁵ Voor meer informatie over deze doelstellingen, wordt verwezen naar de wetenschappelijke onderbouwing van het Strategisch Plan Strijd tegen sociale fraude en sociale dumping Regering De Croo I 2022-2025, p. 43 e.v.

Er bestaan echter ook nog andere criteria om projecten aan elkaar te linken, zoals bv. gemeenschappelijke risico's, gemeenschappelijke knelpunten, inhoudelijke resultaten (resultaat van één project voedt een ander project), bepaalde acties om risico's/knelpunten het hoofd te bieden, ... In de periode januari – juni 2025 werd daar verder aan gewerkt via de Werkgroep PMO (zie hieronder).

Opvolging van het programma

Binnen de SIOD gebeurt de opvolging van het programma door de PMO-structuur die geleidelijk aan wordt uitgebouwd. De PMO heeft 4 kerntaken:

- Coördinatie
- Methodologie en tools
- Monitoring
- Dashboard⁶

Door deze vier kerntaken te combineren zorgt de PMO-cel, samen met de programmaleider, voor een goed verloop van de processen zodat de doelen bereikt kunnen worden. Het gaat bv. over het verzorgen van de linken tussen de projecten, over het rapporteren over de opvolging van de projecten. Deze PMO heeft zich in de periode januari – juni 2025 hoofdzakelijk gefocust op de coördinatie, de methodologie & tools en de monitoring van het programma.

De monitoring van het programma houdt in dat men bijhoudt waar men staat in het project, wat reeds gerealiseerd werd en wat niet, welke mogelijke knelpunten zijn waarmee rekening moet gehouden worden etc. Een ander belangrijk onderdeel van de opvolging van het programma betreft het effectonderzoek: in welke mate heeft een project een (gewenst) effect gehad? Het effectonderzoek is geïntroduceerd in 2022 en is sedert dien verder ontwikkeld. Waar mogelijk, wordt er gerapporteerd over de effectmetingen (zie hieronder). De inhoudelijke opvolging van de projecten en het programma verloopt via drie kanalen: de trimestriële opvolging van het actieplan (inclusief de werkgroepen rapportering), tussentijdse informele contacten tussen de projectleiders en de programmamanager, en anderzijds via de periodieke expertwerkgroepen.

Trimestriële opvolging van het actieplan

Artikel 3, al. 4, 4° van het Sociaal Strafwetboek omschrijft de trimestriële evaluatie van de realisatiegraad van de verschillende elementen van het jaarlijks operationeel actieplan als een van de wettelijke opdrachten van de SIOD.

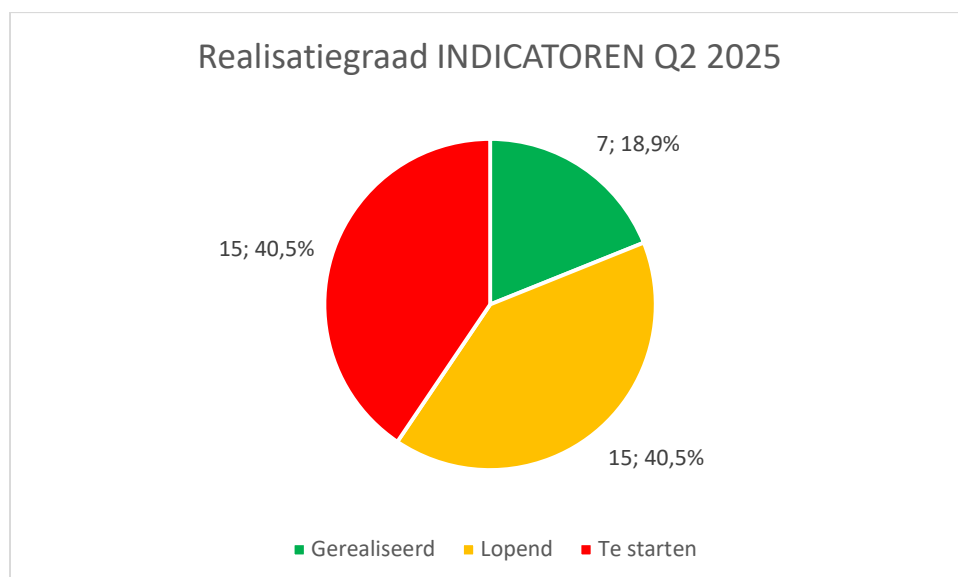
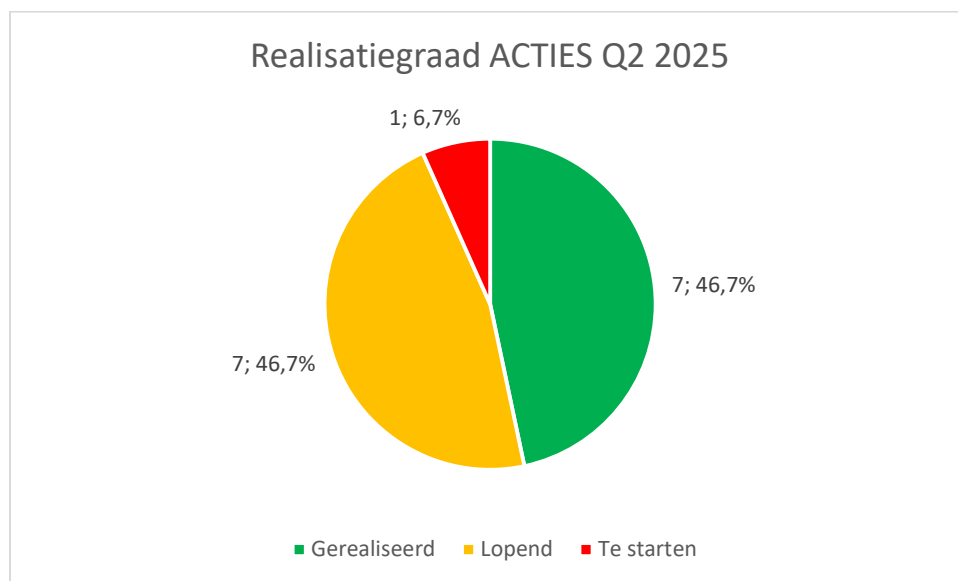
Het inzetten op een kwalitatieve rapportering, hoofdzakelijk m.b.t. de opvolging van het Actieplan, kadert binnen de **expliciete vraag van de Beleidscellen** bevoegd voor sociale fraudebestrijding en de **sociale partners**. Wat dit laatste betreft, hebben de sociale partners in hun adviezen over het strategisch plan en het actieplan aangegeven meer informatie te wensen over de realisatiegraad van het Actieplan.

De trimestriële rapportering is in de periode januari – juni 2025 integraal verlopen via Excel-formulieren op een gemeenschappelijke Sharepoint Rapportage SIOD. Per actie wordt gevraagd naar de stand van zaken omtrent de indicator(en), zoals die is/zijn opgenomen in het actieplan. Daarnaast wordt per kwartaal, per semester of per jaar bijkomende vragen gesteld om kwalitatiever te kunnen rapporteren over de uitvoering van het project en om tussentijdse bijsturing te faciliteren. Naar inhoud van de rapportering over het **programma sociale dumping** toe werd dus aan de diensten gevraagd om kwalitatiever te rapporteren over de acties, zodat ook meer diepgaand kan gerapporteerd worden

⁶ Strategisch Plan Strijd tegen sociale fraude en sociale dumping Regering De Croo I 2022-2025, p. 42

over de acties en hun mogelijke effect(en). Door meer informatie te hebben over wat er op het terrein gaande is, over welke knelpunten en leerpunten er bestaan, is bovendien een eventuele bijsturing van de acties mogelijk, met de ultieme bedoeling meer impact te hebben op het terrein. De antwoorden van de diensten worden intern gevalideerd, alvorens ze verwerkt worden door SIOD.

Hieronder wordt over elke actie apart gerapporteerd, op basis van de input die SIOD van de meewerkende diensten heeft ontvangen via de trimestriële rapportering. Van de 15 acties werden er in de periode januari – juni 2025 7 gerealiseerd (**46,7%**), werden er 7 opgestart maar niet afgerond (**46,7%**) en was er 1 niet opgestart (**6,7%**). Van de 37 indicatoren, werden er 7 gerealiseerd (**18,9%**), werden er 15 gestart maar niet afgerond (**40,5%**) en moesten er nog 15 worden opgestart (**40,5%**).

Tussentijdse informele contacten tussen projectleider en programmamanager

De programmaleider staat in contact met de projectleiders. Hierdoor wordt veel kennis informeel uitgewisseld.

Expertwerkgroepen

De PMO-cel organiseert op trimestriële basis werkgroep vergaderingen met de projectleiders om de planning en uitvoering van de projecten meer in detail te bespreken. Tijdens deze werkgroepen komen verschillende thema's aan bod zoals de tussentijdse resultaten, ervaren knelpunten en moeilijkheden, pistes tot bijsturing etc. Het samenbrengen van alle projectleiders laat bovendien onderlinge kennisuitwisseling en kruisbestuiving toe.

Sedert het tweede kwartaal van 2023 worden deze expertwerkgroepen op onderstaande wijze voorbereid door de verschillende partijen:

- Projectleiders: zij vullen vóór de expertwerkgroepen per project 3 type slides in die de voortgang van het project visualiseren (i.e. *project status report*):
 - o Slide 1: overzicht project (doelstellingen – organisatie – betrokken administraties – link naar projectfiche – outputs – voornaamste risico's en problemen)
 - o Slide 2: tijdslijn waarin met kleurencode wordt aangegeven welke milestones gerealiseerd (groen), lopende (oranje), geblokkeerd (rood) of te starten (blauw) zijn
 - o Slide 3: positieve punten, negatieve punten, acties en looking forward concernsWijzigingen t.o.v. de vorige werkgroep worden in fluo geel aangeduid zodat de evolutie duidelijk en visueel zichtbaar is.
- Programmamanager en PMO-cel: integreren alle informatie bekomen via de trimestriële informatie, projectleiders (3 slides per project) en de informele contacten in:
 - o 'PMO status report' dat gepresenteerd wordt tijdens de expertwerkgroep. Dit status report omvat minstens de volgende informatie:
 - Taartdiagram met realisatiegraad van de projecten binnen het programma. Ook hier worden in fluo geel de wijzigingen aangeduid t.o.v. de vorige rapportage (het trimester voorheen)
 - De 3 slides aangeleverd door de projectleiders per actie
 - Verdere stappen

Dit laat toe om tijdens de expertwerkgroepen doelgericht de acties te overlopen. In deze zin is er sprake van een dubbele rapportering tijdens de expertwerkgroepen: enerzijds van projectleider naar programmaleider, maar anderzijds ook van programmaleider naar projectleider. Deze periodieke rapportering is van essentieel belang, o.a. om de nood aan eventuele tussentijdse bijsturing te identificeren.

In 2025 hebben twee werkgroep vergaderingen plaatsgevonden: op 28 februari en op 23 mei. Alle relevante documenten worden voor en na de vergaderingen op de Sharepoint-omgeving geplaatst (bv. de 3 te actualiseren slides, verslagen van vergaderingen etc.).

Realisatiegraad van het programma in Q2 2025

Hierna wordt een overzicht gegeven van de activiteiten en resultaten van de 15 projecten/acties van het programma sociale dumping.

Programmadoel 1: Het opzetten van initiatieven ter preventie van sociale dumping

Actie 1: Vergroten van het afschrikkeffect door informatie over aanpak sociale inspectiediensten en justitie

Projectleider: SIOD

Indicator: aantal publicaties/social media posts op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

Er wordt op regelmatige basis gecommuniceerd over de activiteiten van de sociale inspectiediensten en SIOD, zowel op de SIOD-website als op de social media. Om dit te systematiseren werd door de SIOD een communicatieplan opgesteld. Zo worden bv. de flietscontroles aangekondigd en worden de resultaten van flietscontroles en gemeenschappelijke controles uitgevoerd door de arrondissementscellen gecommuniceerd. Verder wordt ook over de Joint Actions gecommuniceerd en worden sommige artikelen uit de media over vaststellingen door sociale inspectiediensten gerepost.

In 2024 werd verder een akkoord bereikt met de Unie van Sociale Secretariaten om vanaf januari 2025 flietscontroles ook aan te kondigen bij de erkende sociaal secretariaten. Tevens werd een eerste lijst met perscontacten aangelegd met het oog op een ruimere aankondiging van de flietscontroles. Vanaf 2025 werd bij aanvang van de flietscontroles ook telkens een persbericht uitgestuurd naar de belangrijkste nationale media om de flietscontroles aan te kondigen.

Voorbeeld infographic flietscontrole in de bouw, metaal en elektrotechniek (juni 2025):

Flitscontroles

Bouw Metaal elektrotechniek

Juni 2025

CONTROLES

131 ondernemingen
gecontroleerd

195 werknemers en 94
zelfstandigen gecontroleerd

INBREUKEN

51%

67 ondernemingen met
inbreuken

Aangifte van werken
32 inbreuken

Ccheckin@work
25 inbreuken

Arbeidsreglement
10 inbreuken

RIZIV
5 inbreuken

**Register werkende
vennoten**
5 inbreuken

DIMONA
4 inbreuken

RESULTATEN

33 Pro-Justitia

18 Waarschuwingen

32 Verslagen 30 bis RSZ

www.siod.belgie.be

14/07/2025

In totaal publiceerde SIOD in de periode januari – juni 2025 146 publicaties/sociale mediaposts waarvan er 14 betrekking hadden op afschrikking m.b.t. sociale dumping in het bijzonder.

Website

In de periode januari – juni 2025 werden 26 nieuwsberichten op de SIOD-website geplaatst, waarvan 8 specifiek in het kader van het afschrikkeffect en 7 specifiek in het kader van sociale dumping.

LinkedIn

In 2025 werden 55 berichten geplaatst op de LinkedInpagina van de SIOD, waarvan 19 specifiek in het kader van het afschrieffect en 29 specifiek in het kader van sociale dumping. Deze berichten hebben geleid tot 73.877 "unieke weergaven" op LinkedIn.

De LinkedInpagina van SIOD had op 30 juni 2025 1.598 volgers. Het aantal volgers steeg met 15,2% ten opzichte van einde 2024. De volgers maken deel uit van de volgende sectoren (top 5): overheidsinstanties 31,6%, rechtspraktijken 5,4%, overheidssteun 3,9%, diensten personeelszaken 3,1%, hoger onderwijs 3%. In totaal vertegenwoordigen deze groepen 47% van de volgers.

Indicator 2: Aantal persberichten inzake sociale fraude(bestrijding) op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

In de betrokken periode werden er 62 persberichten uitgestuurd rond afschrikking en specifiek rond sociale dumping.

Effectmeting

Als effectmeting worden, volgend op een studie van ELA⁷, een aantal evaluatiecriteria gemeten. Naast bovenstaande cijfers, kan hier gemeld worden dat de posts op de social media van de SIOD in totaal 1.552 keren werden geconsulteerd (= geschat bereik als output variabele).

Actie 2: Verscherpte aandacht voor de naleving van de beperking van de onderaannemingsketen bij werven van publieke opdrachtgevers, lokale besturen en private opdrachtgevers en betere screening van sociale clausules in het kader van de wet op de overheidsopdrachten

Projectleider: SIOD

Indicator 1: Controles in het kader van de werking van de arrondissementele cellen, op basis van listings van publieke werven via datamining RSZ, Beliris, Facilitair Bedrijf, Regie der Gebouwen, SPW, Infrabel, ... op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

In de periode januari – juni 2025 werden er reeds 225 controles uitgevoerd waarin er in 36% van de gevallen een inbreuk werd vastgesteld (81 positieve controles). In totaal werden 124 inbreuken vastgesteld, o.a. met betrekking tot Check-in-at-work, arbeidsreglement, werkloosheidsreglementering en artikel 30bis.

Indicator 2: Aantal uitgevoerde controles op de naleving van de beperking van de onderaannemingsketen bij werven van publieke opdrachtgevers op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

Voorlopig kunnen de RSZ en de arbeidsinspectie TSW hier nog niet over rapporteren omwille van technische redenen.

Inzake de gemeenschappelijke controles wordt verwezen naar onderstaande tabel.

Publieke opdrachtgevers	Aantal controles
Overige	256
Regie der Gebouwen	62
Totaal	318

⁷ ELA (2024). Developing a methodology to assess the effects of communication campaigns against social fraud and social dumping in Belgium.

Voor de twee controles waarbij een overtreding werd vastgesteld op het gebied van “Organisatie van onderaanneming in het kader van overheidsopdrachten” was de opdrachtgever “Overige”.

Indicator 3: Onderzoek naar de nood tot actualisering van de sensibiliseringscampagne (periode januari – december jaar x)

Het onderzoek tot actualisering van de campagne naar de aanbestedende overheden moet nog worden gevoerd.

Er kan wel verwezen worden naar de opleiding omtrent de werking van de sociale inspectiediensten en de detectie van alarmsignalen in verband met sociale fraude in de uitvoering van bouwwerken die op 15 (Franstalig) en 29 april (Nederlandstalig werd gegeven) aan de leden van de Regie der Gebouwen. In totaal hebben 110 personen de opleiding gevolgd.

Indicator 4: Aantal uitgevoerde controles op de naleving van de beperking van de onderaannemingsketen bij werven van private opdrachtgevers in 2026

Rapportage over deze indicator is slechts van toepassing in 2026.

Effectmeting

Als effectmeting wordt de evolutie in het aantal controles op publieke werven en het aantal inbreuken vooropgesteld. Hierover wordt pas op het einde van 2025 gerapporteerd.

Actie 3: Uitwerken van (een) mediacampagne(s) ter preventie van sociale dumping in de fraudegevoelige sectoren in samenwerking met ELA

Projectleider: SIOD

Indicator 1: het lanceren van (sociale) mediacampagne(s) op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

In 2025 richtte de campagne zich op de HoReCasector. Op 24 juni 2024 heeft de kick-off vergadering plaatsgevonden voor de campagne. Volgende elementen werden daarbij door de ELA-verantwoordelijken gepresenteerd: campagneplan en timing, voornaamste resultaten van de voorbereidende analyse over de HoReCasector, visuele identiteit van de campagne, introductie tot de voornaamste boodschappen van de campagne en mogelijk campagnemateriaal. Ook op 24 september 2024 is een vergadering met ELA doorgegaan, waarin deze elementen verder overlopen werden.

De campagne zelf werd officieel gelanceerd worden op 3 oktober 2024 te Rome en liep verder tot eind juni 2025. Sedert de lancering van de campagne werd er o.a. gewerkt aan de informatiebrochures (samen met de sociale partners). Hiertoe heeft een overleg plaatsgevonden met de SIOD, de sociale partners en de inspectiediensten op 19 november 2024. Na overleg met de sociale partners werd de laatste hand gelegd aan de informatiebrochures voor de HoReCasector met het oog op de geplande flietscontrole in HoReCasector in de maand april 2025. Door SIOD werd er gebruik gemaakt van banners en handtekeningen om ruchtbaarheid te geven aan de campagne.

Indicator 2: het uitrollen van gerichte acties op het terrein (o.a. flietscontroles) op jaarbasis (periode januari – juni 2025)

In april 2025 zijn de flietscontroles in de HoReCa-sector doorgegaan. Deze aangekondigde controles vormen echter slechts een klein deel van het totale aantal controles in deze sector. Naast deze controles worden er immers ook

gezamenlijke controles uitgevoerd door de sociale inspectiediensten in het kader van de werking van de arrondissementale cellen, evenals onderzoeken die binnen hun specifieke opdracht worden uitgevoerd.

Effectmeting

Als effectmeting worden, volgend op een studie van ELA⁸, een aantal evaluatiecriteria gemeten. Meer in het bijzonder werd een vragenlijst opgesteld voor de sociale partners en voor de doelgroep van de

⁸ ELA (2024). Developing a methodology to assess the effects of communication campaigns against social fraud and social dumping in Belgium.

campagne (werkgevers en werknemers). Het doel van de vragenlijst voor sociale partners was om het proces van de campagne te evalueren. De vragenlijst bestond uit acht vragen en werd mee opgestuurd met de brochures aangezien de sociale partners gevraagd werden om de brochures onder hun leden te verspreiden. Er werden slechts twee antwoorden ontvangen, maar slechts één van de twee invullers was rechtstreeks betrokken bij de campagne (m.n. bij het nazicht van de ontwerp tekst). Deze sociale partner gaf aan tevreden te zijn over: de brochure die is opgesteld, over de social media posts van SIOD in het kader van de campagne, over de communicatie vanuit SIOD naar de sociale partners, over de gemaakte afspraken tussen alle betrokken partners en over de algemene wijze waarop de campagne is verlopen. Deze partner heeft tevens aangegeven de brochure te hebben verspreid onder haar leden en te hebben gecommuniceerd over de campagne op sociale media. Dit is niet het geval voor de andere sociale partner die de vragenlijst heeft ingevuld.

De vragenlijst voor werkgevers en werknemers werd gepubliceerd op de website van de SIOD. Tevens werd aan de sociale partners gevraagd om hun leden hierover te sensibiliseren en de vragenlijst verder onder hun leden te verspreiden. Deze vragenlijst bestond uit zeven vragen en had als doel om de impact van de brochures te meten (o.a. in welke mate men zich de campagne herinnerde, in welke mate ze aanleiding heeft gegeven tot gedragswijziging). Jammer genoeg heeft de SIOD geen enkele ingevulde vragenlijst ontvangen. Hoewel een bevraging een krachtige tool is om een campagne te evalueren, toont dit aan dat er nog meer gezocht moet worden naar manieren om de doelgroep te bereiken en de evaluatie effectief te laten invullen.

Actie 4: Grensoverschrijdende samenwerking inspectiediensten

Projectleider: SIOD

Indicator 1: aantal gemeenschappelijke workshops/staff exchanges op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

In de periode januari – juni 2025 vonden er nog geen staff visits plaats.

Indicator 2: aantal MOU, samenwerkingsovereenkomsten, afspraken (mondeling/schriftelijk) die door de bevoegde sociale inspectiediensten en/of administraties zijn besproken en onderhandeld op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

In de periode januari – juni 2025 werden er nog geen dergelijke overeenkomsten afgesloten of afspraken gemaakt.

Indicator 3: aantal ondertekende verdragen (inzake sociale fraudebestrijding) tussen België en andere landen (EU of derde landen) op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

In de periode januari – juni 2025 werden er geen ondertekende verdragen gerapporteerd.

Effectmeting

Als effectmeting worden de resultaten van de evaluaties van de staff visits voorgesteld (op basis van de ingevulde evaluatieformulieren van de deelnemers). Aangezien er nog geen staff visits zijn doorgegaan, kunnen deze nog niet worden geëvalueerd.

Programmadoel 2: Snellere en betere **detectie** van gevallen van sociale dumping

Actie 5: Betere detectie van sociale dumping door het gebruik van het meldpunt eerlijke concurrentie

Projectleider: SIOD

Indicator 1: Informatiecampagne naar de bevoorrechte partners in 2025

In de periode januari – juni 2025 werd er verder gewerkt aan de ontwikkeling van nieuwe scenario's (o.a. verboden terbeschikkingstelling, frauduleuze medische getuigschriften). Eerder opgestelde scenario's (m.n. koerierdiensten, platformeconomie) waren reeds opgemaakt en gevalideerd. Omwille van andere wettelijke opdrachten bij de ICT-dienst werd de softwareontwikkeling uitgesteld. Om de publicatie van de nieuwe scenario's niet langer uit te stellen werd gezocht naar een externe oplossing. De kennisoverdracht werd gestart, maar de effectieve beschikbaarheid van de nieuwe scenario's is nog niet kunnen doorgaan. De informatiecampagne zal pas worden gelanceerd na de inproductiestelling van de nieuwe scenario's.

Indicator 2: Aantal meldingen voor de scenario's pakjesdiensten, platformeconomie en verboden terbeschikkingstelling op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

Dit scenario is nog niet in productie, waardoor hier nog niet over kan worden gerapporteerd.

Indicator 3: Stand van zaken onderzoek naar mogelijkheden tot feedback aan sociale partners op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

Voorlopig verloopt deze feedback via de PEC-vergaderingen. De organisator van de PEC-vergadering vraagt vooraf de gegevens op vooraleer ze anoniem en globaal kunnen worden meegedeeld aan de sociale partners.

Indicator 4: Analyse van nieuw vastgestelde trends/fenomenen in het kader van sociale dumping op jaarbasis (periode januari - december jaar x)

In de periode januari – juni 2025 werd de analyse opgestart. Deze is momenteel in volle uitvoering, waardoor er op dit moment nog niet in detail over kan gerapporteerd worden. Afhankelijk van de resultaten van de analyse, kan mogelijks een nieuwe fraudefenomeenfiche worden opgesteld.

Effectmeting

Als effectmeting voor deze actie wordt een hogere meldingsbereidheid van de actoren voorgesteld (zie Actieplan).

Aangezien de informatiecampagne nog niet is doorgedaan, kan haar effect nog niet worden gemeten. Er kan enkel vermeld worden dat het MEC 7 meldingen over sociale dumping ontving in de gerapporteerde periode van de bevoorrechte partners.

Actie 6: Betere detectie van sociale dumping door het gebruik van dataminingmodellen

Projectleider: RSZ

Indicator: Aanleveren van een lijst van targets per trimester met inbegrip van nieuwe fraudefenomenen op jaarbasis (periode januari – december jaar x).

Volgens de rapportering heeft de RSZ in de eerste jaarhelft van 2025 2 lijsten aangeleverd.

Effectmeting

De effectmeting van deze actie wordt pas eind 2025 verwacht.

Programmadoel 3: Het opzetten van doelgerichte onderzoeken en **controles** in sociale dumping
Actie 7: Sociale Dumpingonderzoeken (met focus op derdelanders)

Projectleider: RSZ

Indicator 1: 3.000 sociale dumpingonderzoeken op jaarbasis (periode januari – december jaar x), waarvan minstens 600 inzake de detachering van derdelanders op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

In de periode januari – juni 2025 werden 4.604 onderzoeken sociale dumping uitgevoerd, 562 inzake detachering van derdelanders.

Deze onderzoeken kunnen als volgt verdeeld worden over de diensten:

	Sociale dumpingonderzoeken (totaal)	Derdelanders
RSZ	1.449	122
RSVZ	368 ⁹	54
TSW	2.787	386
TOTAAL	4.604	562

Indicator 2: Vastgestelde inbreuken in de sociale dumpingonderzoeken (algemeen en inzake derdelanders) op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

De meest voorkomende inbreuken zijn de volgende, per type en per dienst:

1) Algemeen

- RSZ: verordening (EG) 883/2004 (GOT), elektronische aanwezigheidsregistratie (checkin@work), LIMOSA
- TSW: TSW kan omwille van technische redenen hierover voorlopig niet rapporteren.
- RSVZ: Onwettige detachering/gelijktijdige tewerkstelling voor de onderzoeken sociale dumping en Limosa voor de ePV's

2) Derdelanders

- RSZ: Verordening (EG) 883/2004 (GOT), Elektronische aanwezigheidsregistratie, Werkgever: inbreuk melding werknemer
- TSW: TSW kan omwille van technische redenen hierover voorlopig niet rapporteren.
- RSVZ: onwettige detachering/gelijktijdige tewerkstelling/Valse A1

Indicator 3: Voorgestelde stappen ten gevolge van de positieve onderzoeken (bv. PJ, waarschuwing, regularisatie, ...) (algemeen en inzake derdelanders) op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

1) Algemeen

Wat betreft het gevolg dat gegeven werd aan de positieve onderzoeken in de periode januari – juni 2025:

- RSZ:

Gevolg	Aantal
Inlichtingen en adviezen verschaffen	82
Opvolgen strafrapport	22

⁹ Daarnaast heeft het RSVZ in de periode januari – juni 2025 933 personen gecontroleerd tijdens acties sociale dumping.

Overmaken aan een andere directie	63
Overmaken aan een externe dienst	135
PJ opgesteld	175
PJ/strafrapport door andere dienst	105
Regularisatie	155
Strafrapport	118
Waarschuwing	158
TOTAAL	1.013

- TSW: TSW kan omwille van technische redenen hierover voorlopig niet rapporteren.
- RSVZ: voorstel tot regularisatie n.a.v. intrekking A1 (voor de onderzoeken sociale dumping)

2) Derdelanders

Wat betreft het gevolg dat gegeven werd aan de positieve onderzoeken:

- RSVZ: voorstel tot regularisatie n.a.v. intrekking A1 (voor de onderzoeken sociale dumping)
- TSW: TSW kan omwille van technische redenen hierover voorlopig niet rapporteren.
- RSZ: zie tabel

Gevolg	Aantal
Inlichtingen en adviezen verschaffen	17
Overmaken aan een andere directie	3
Overmaken aan een externe dienst	5
PJ opgesteld	20
PJ/strafrapport door andere dienst	13
Regularisatie	10
Strafrapport	19
Opvolgen strafrapport	1
Waarschuwing	8
TOTAAL	96

Effectmeting

De diensten kunnen, in het kader van de effectmeting, eveneens het aantal positieve onderzoeken rapporteren. Onderstaande tabel geeft het aantal positieve onderzoeken weer voor de periode januari - juni 2025:

		RSZ	TSW	RSVZ	TOTAAL
Algemeen	Onderzoeken	1.449	2787	368	4.604
	Positieve onderzoeken	841	1072	50	1.963
	<i>Ratio</i>	58%	38,5%	13,6%	42,6%
Waarvan derdelanders	Onderzoeken	122	386	54	562
	Positieve onderzoeken	96	225	5 ¹⁰	326
	<i>Ratio</i>	78,7%	58,3%	9,3%	58,0%

¹⁰ Het RSVZ behoudt zijn focus op de derdelanders ondanks de lage ratio van positieve dossiers. Volgens het RSVZ wijst ervaring echter uit dat het probleem met niet-Europeanen inzake sociale dumping zich vooral in het loontrekkende statuut bevindt. Europese en nationale wetgeving op het gebied van verblijf en (grensoverschrijdende) tewerkstelling leent zich nu eenmaal meer tot de mogelijkheid om aan sociale dumping te doen bij loontrekkenden dan bij zelfstandigen.

Actie 8: Misbruik inzake grensoverschrijdende verboden terbeschikkingstelling

Projectleider: TSW

Indicator: 50 onderzoeken op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

TSW engageerde zich om 50 onderzoeken uit te voeren op jaarbasis en heeft er in de periode januari – juni 2025 **77** uitgevoerd. Dit gaat om alle onderzoeken uitgevoerd door de équipes internationale tewerkstelling en vervoer, waarin minstens 1 inbreuk is gevonden op de wetgeving terbeschikkingstelling (met PJ, waarschuwing of regularisatie). Dit betekent dat dit zowel onderzoeken naar buitenlandse werkgevers omvat als naar Belgische ondernemingen (de ‘frauduleuze inlener’). TSW weet niet op voorhand of een controle aanleiding zal geven tot een onderzoek naar verboden terbeschikkingstelling. De start van een onderzoek is bv. een werfbezoek en de hoofdmaterie waarvoor TSW die werf bezoekt, bv. LIMOSA. Het is pas door het onderzoek te voeren dat bepaalde materies naar boven komen, zoals verboden terbeschikkingstelling.

Effectmeting

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de gevolgen die gegeven werden aan de positieve onderzoeken per sector.

	Waarschuwing	Regularisatie	PJ
Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten	0	1	15
Detailhandel, m.u.v. de handel in auto's en motorfietsen	0	0	9
Gespecialiseerde bouwwerkzaamheden	2	0	13
Groot- en detailhandel in en onderhoud en reparatie van motorvoertuigen en motorfietsen	0	0	1
Groothandel en handelsbemiddeling, m.u.v. de handel in motorvoertuigen en motorfietsen	1	0	0

Terbeschikkingstelling van personeel	0	0	1
Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	0	0	2
Vervaardiging van voedingsmiddelen	2	0	0
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen	4	0	0
Weg-en waterbouw	0	0	2
Overige Industrie	0	0	1
Ontwerpen en programmeren van computerprogramma's – consultancy-activiteiten en aanverwante activiteiten	0	0	1
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	1	0	0
Eet- en drinkgelegenheden	0	0	1

Actie 9: "Joint and concerted actions" in het kader van de werking van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA), verderzetting van de actieve deelname in het kader van het Platform ter bestrijding van het Zwartwerk (UDW) en gemeenschappelijke controles onder meer in het kader van de Benelux

Projectleider: SIOD

Indicator: minimum 5 gemeenschappelijke (AIC-) acties, controles en onderzoeken op jaarbasis (periode januari – december jaar x) onder de coördinatie van SIOD, met ten minste één inspectiedienst van een andere lidstaat.

In de periode januari 2025 tot en met juni 2025 zijn er 20 gezamenlijke en/of overlegde acties doorgegaan. Negen daarvan werden uitgevoerd in de transportsector, 7 in de bouwsector, 1 in de HoReCa, 1 in de uitzendsector, 1 in de schoonmaaksector en 1 in de logistieke sector. Verschillende van deze CJJ's werden uitgevoerd in het kader van de Joint Action Days van ELA en Europol en/of de Week of Actions van ELA.

Transportsector

Het werkjaar jaar startte met een herneming van de grote **Albatross actie** op **20 februari 2025** in Wetteren. Met steun van ELA werd aan collega's van Nederland, Hongarije, Italië en Slowakije getoond hoe het de Belgische controlediensten op het terrein lukt om goed samen te werken. Die dag werden 157 vrachtwagens, bussen en personenvoertuigen voor controle geïntercepteerd op de E40. De helft bleek niet in orde. Op vlak van verkeerswetgeving bleken 77 voertuigen (49%) betrokken bij een inbreuk. Er werd voor 135.535 € aan boetes uitgeschreven en er werden 10 Pro Justitia 's door de sociale inspectie opgemaakt voor diverse inbreuken zoals Dimona, werken bij ziekte of werkloosheid. De controle paste in de ELA Week of Transport en tegelijkertijd ook binnen de flietscontroles in de transport-, verhuis- en taxisector die diezelfde maand in België liepen.

Drie inspecteurs (twee van politie en één van RSZ) namen in die week ook deel aan een gemeenschappelijke inspectie in **Kroatië** samen met Kroatische transportinspecteurs, de politie en de douane. Deze controle richtte zich voornamelijk op de naleving van sociaalrechtelijke voorschriften in het wegvervoer, met de nadruk op rij- en rusttijden. Daarnaast werden ook controles uitgevoerd op vergunningen, gewicht, technische eisen en ladingzekering. Bij een van de controles werd een autocar gecontroleerd die enkele weken eerder al was geverbaliseerd in België door de Belgische controlediensten. Zowel de bestuurder als de onderneming waren opnieuw in overtreding. Deze casus en de afhandeling ervan werd met de Kroatische diensten besproken.

Op **1 april 2025** voerde de Hamburgse verkeerspolitie een grote controleactie uit op zwaar wegvervoer. Er namen in het totaal zo'n 200 Duitse politieagenten aan deel. De actie vond plaats op 2 grote zogenaamde "rustplaatsparkings voor vrachtwagenchauffeurs". De grote focus bij deze actie lag op tachograaffraude, zoals het manipuleren van de tachograaf in vrachtwagens waardoor de

chauffeurs bijvoorbeeld langer kunnen doorrijden. De Duitse douanedienst “ZOLL”, bevoegd voor loon- en arbeidsvoorwaarden en zwartwerk en illegale tewerkstelling, nam deel aan deze actie. De Belgische RSZ – inspectie was eveneens aanwezig tijdens deze controleactie.

Op Paasmaandag **21 april 2025** werden over het ganse land tegelijkertijd controles uitgevoerd op het verbod op de lange rust in de vrachtwagen. In 243 van de 294 voertuigen (dit is 83%) werd vastgesteld dat de chauffeur in het voertuig verbleef, terwijl men volgens Europa recht heeft om hetzij naar huis te gaan, hetzij in een degelijk verblijf zoals een hotelkamer het weekend (minimum 45h stilstand) door te brengen. Het is de werkgever die dit moet organiseren en betalen. De sociale inspectiediensten namen deel aan twee van deze controles in Beveren en in Moeskroen. Er waren Litouwse en Roemeense inspecteurs uitgenodigd omdat de meerderheid van transportfirma’s die hiervoor in gebreke blijven vooral uit deze twee landen komen.

In **mei 2025** was er opnieuw een actieweek transport en daarvoor werden er in samenwerking met ELA gelijktijdig controleacties georganiseerd in Kortrijk, Neufchâteau en aan de grensposten van Frankrijk – België. Deze actie vond plaats op initiatief van het expertnetwerk TACHO van CENTREX van de Federale en Lokale Politie in samenwerking met de FOD Mobiliteit, DVZ, SIOD en de Belgische sociale inspectiediensten (TSW, RSZ, VSI, RIZIV, RSVZ en RVA) alsook inspecteurs van Luxemburg en Frankrijk. De controles richtten zich op het naleven van de tachograafwetgeving, de sociale wetgeving, technische vereisten, de wegcode, vergunningen, ladingzekering, en het gebruik van alcohol en drugs in het verkeer. Belgische sociale inspecteurs konden daarbij rekenen op de ondersteuning van observatoren uit Spanje, Italië en Portugal. Dit resulteerde in de inning van samen 73.440 € aan boetes en verschillende vaststellingen inzake zwartwerk en deeltijdse arbeid.

Daarnaast nam België in **mei 2025** ook deel aan gezamenlijke vervoerscontroles in Roemenië waar gericht op tachomanipulatie werd gezocht. Specialisten uit Nederland, Duitsland, Noorwegen en België kwamen samen met de Roemeense transport- en arbeidsinspectie om kennis uit te wisselen en van elkaar te leren. Met de hulp van de Belgische politie en haar gespecialiseerde software en meetapparatuur werden op beide dagen fouten vastgesteld bij meerdere vrachtwagens. Dergelijke diepgaandere controles leidden tot meerdere vaststellingen van daadwerkelijke tachograaffraude, waarbij de verkeersveiligheid soms ernstig in het gedrang kwam. De Roemeense arbeidsinspectie toonde bovendien bijzondere interesse in de manier waarop Europese collega’s informatie van transportinspecteurs en tachografen inzetten in hun eigen onderzoeken.

Tot slot, nog steeds in **mei 2025**, namen twee Belgische arbeidsinspecteurs samen met Portugese collega’s deel aan een ELA-actie in Delft (Nederland). Deze actie werd georganiseerd door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), de Nederlandse Politie en de Nederlandse Arbeidsinspectie. Het doel was om controles uit te voeren op detachingsverklaringen, ladingzekerheid, technische staat van vrachtwagens en opleggers, en de naleving van rij- en rusttijden.

Op **8 juni 2025** was er, naar analogie met vorig jaar, opnieuw een groots opgezette actie die getrokken werd door de lokale politie Antwerpen en waarbij de focus lag op de lange rust in het voertuig op havenparking Goordijk. Van de 108 bemande vrachtwagens die werden gecontroleerd waren 69 chauffeurs (64%) in overtreding met de lange rust in het voertuig. Bovendien werd vastgesteld dat 16% van de chauffeurs de voorbije maand niet naar huis was geweest en 18% van de voertuigen langer dan 8 weken niet terugging. De controle verliep in samenwerking van collega’s uit Nederland, Litouwen, Roemenië en Bulgarije. De vaststellingen werden nadien ook overgemaakt aan de uitzendlanden. Er werd die dag voor 135.065 € aan boetes opgelegd en 6 Pro justitia’s opgemaakt voor detachering, 1 voor illegale arbeid en enkele voor inbreuken op welzijn op het werk.

Bouwsector

Twee CJI's in de bouwsector (op **11 maart 2025** in België en op **18-19 maart 2025** in Roemenië) werden georganiseerd naar aanleiding van een gerechtelijk onderzoek dat in België werd opgestart. De medewerking van Roemenië werd gevraagd vanwege de sociaalrechtelijke en arbeidsrechtelijke aspecten binnen deze dossiers. Aangezien de problematiek rond detacheringsfraude zowel een Belgisch als een Roemeens luik omvat, was samenwerking met de Roemeense inspectiediensten noodzakelijk. Tijdens de onderzoeken in Roemenië waren een sociaal inspecteur van de Directie Sociale Dumping – GOT en een sociaal inspecteur van de Arbeidsinspectie – TSW, Cel Posted Workers, als observatoren aanwezig. Diverse werknemers, getuigen en de zaakvoerder werden verhoord. De aanwezigheid van de Roemeense arbeidsinspectie bij de controle in België, als observatoren via ELA, werd als een duidelijke meerwaarde beschouwd. De resultaten maken deel uit van een gerechtelijk dossier.

In het kader van een onderzoek opgestart door de arbeidsinspectie TSW naar het correct betalen van gedetacheerde werknemers uit Hongarije en de aangifte van de lonen voor hun tewerkstelling in België in de bouwsector werden twee CJJ georganiseerd: één in Utrecht van **6-8 mei 2025** en één in Boedapest van **13-16 mei 2025**. Gezien de complexiteit van het dossier was het organiseren van de CJJ's een grote hulp om vooruitgang te boeken in het dossier. Dankzij deze CJJ's kon de zaakvoerder rechtstreeks worden verhoord door de arbeidsinspectie in Hongarije en werden concrete afspraken gemaakt om het dossier te kunnen aanpakken.

In het kader van een Mutual Assistance Project van de European Labour Authority (ELA) werd op **4 juni 2025** in Nicosia een CJJ georganiseerd, met focus op de controle van bouwerven. De actie had tot doel vaststellingen te doen rond illegale arbeid, zwartwerk en de correcte betaling van lonen en vergoedingen. De CJJ werd georganiseerd door de Arbeidsinspectie van Cyprus, die acht inspectieteams inzette. Elk team bestond uit één sociaal inspecteur, twee co-inspecteurs en één tot drie observatoren uit de deelnemende landen: België, Litouwen en Griekenland. Tijdens de actie werden ongeveer 80 werknemers gecontroleerd. Bij een tiental van hen werden inbreuken vastgesteld. De actie bood een duidelijke meerwaarde, vooral op het vlak van het uitwisselen van best practices tussen inspectiediensten. Een opvallend goede praktijk bij de ontvangende inspectiedienst was het gebruik van gestandaardiseerde checklists, wat zorgde voor een uniforme en efficiënte aanpak van de verhoren.

In het kader van de ELA Week of Action Construction (16-22 juni 2025) namen Belgische inspectiediensten actief deel aan grensoverschrijdende controles in de bouwsector.

Op **18 juni 2025** namen twee sociaal inspecteurs van het RSVZ op uitnodiging van Zoll/FKS Aachen deel aan bouwcontroles in Duitsland. De focus lag op het opsporen van illegale arbeid, het controleren van loon- en arbeidsvoorwaarden, werkvergunningen en de echtheid van identiteitsbewijzen. De Belgische inspecteurs maakten kennis met de uitgebreide bevoegdheden van hun Duitse collega's en met de geavanceerde apparatuur voor identiteitscontrole. Tijdens de gezamenlijke controle werden ervaringen en good practices uitgewisseld.

Een dag later, op **19 juni 2025**, vond een CJJ plaats in de regio Gent. Het doelwit was een Bulgaarse onderneming actief op Belgische werven. Er werd gekozen voor een gelijktijdige controle in België en Bulgarije. Terwijl inspecteurs van de arbeidsinspectie TSW een werf in de buurt van Gent controleerden en Bulgaarse werknemers verhoorden, voerden collega's van de Bulgaarse arbeidsinspectie een controle uit bij de onderneming in Bulgarije. Dankzij rechtstreekse communicatie tussen beide inspectiediensten konden vragen en verduidelijkingen onmiddellijk worden uitgewisseld. Hoewel het onderzoek nog loopt, wijzen de eerste bevindingen op mogelijke inbreuken op de loonbarema's en verboden terbeschikkingstelling. Deze CJJ onderstreept het belang van internationale

samenwerking en toont aan hoe directe communicatie met buitenlandse collega's de efficiëntie en effectiviteit van controles verhoogt.

HoReCa

Op **9 april 2025** namen de RSZ- en TSW-inspectie als observator deel aan de 'Week of Action HoReCa' in Krakau, Polen, met ondersteuning van de ELA. Inspecteurs van de Poolse arbeidsinspectie en de Poolse grenspolitie voerden controles uit in de HoReCasector, waaronder hotels. Hierbij lag de nadruk op het controleren van loon- en arbeidsvoorwaarden, arbeidstijd, sociale zekerheid, veiligheid op de werkvloer en mogelijke illegale tewerkstelling. De Poolse inspectiediensten ontdekten overtredingen met betrekking tot de veiligheid op de werkvloer en startten onderzoeken naar de minimumlonen en tewerkstellingsvoorwaarden van de aangetroffen Oekraïense en Poolse werknemers.

Uitzendsector

Op **8 april 2025** werden, op initiatief van de Italiaanse inspectiediensten en onder coördinatie van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA), simultaan controles uitgevoerd in Italië en België. De controles richtten zich op een bedrijvengroep (uitzendsector) met hoofdzetel in Italië en meerdere Europese filialen, waaronder één in België, die actief is in het ter beschikking stellen van werknemers. De nadruk lag op de controle van de naleving van Verordening (EG) nr. 883/2004 inzake het toepasselijke socialezekerheidsstelsel, evenals op de naleving van de wettelijke loon- en arbeidsvoorwaarden.

In België werden, in samenwerking tussen de arbeidsinspectie TSW en de Directie Inspectie van de RSZ, controles uitgevoerd op twee grote werven. Daarbij werd van een aanzienlijk aantal werknemers een uitgebreide verklaring afgenomen over hun arbeidsomstandigheden. In Italië werd de controle op de hoofdzetel uitgevoerd door inspecteurs van de Italiaanse socialezekerheidsinstelling INPS. Twee Belgische observatoren (van de RSZ-inspectie en arbeidsinspectie TSW) namen deel aan deze controle. Er werd vastgesteld dat de detacheringsvoorwaarden inzake sociale zekerheid niet werden nageleefd, en dat de aangifte van lonen en prestaties in Italië geenszins overeenstemde met de in België geregistreerde arbeidsduur.

Het onderzoek naar de naleving van de loon- en arbeidsvoorwaarden wordt vanuit België verder opgevolgd door de arbeidsinspectie TSW. Wat betreft het toepasselijke socialezekerheidsstelsel volgt nog een verdere gegevensuitwisseling met het oog op uitsluiting uit het Italiaanse stelsel en onderwerping aan de Belgische sociale zekerheid van de werknemers die naar België werden uitgezonden. Dankzij deze CJI werden taalbarrières, juridische verschillen en logistieke uitdagingen overbrugd, wat leidt tot effectievere controles, betere bescherming van mobiele werknemers en eerlijkere concurrentie tussen bedrijven.

Logistieke sector

Op **12 maart 2025** voerden de Spaanse autoriteiten, bestaande uit de Arbeidsinspectie (ITSS) en de Politie, gezamenlijke controles uit in het kader van de "Week of Action: Remuneration" van de Europese Arbeidsautoriteit ELA. Tijdens de actie werden zes controles uitgevoerd in de logistieke sector en detailhandel. Hierbij lag de nadruk op het controleren van loon- en arbeidsvoorwaarden, arbeidstijd, sociale zekerheid, werkvergunningen en internationale arbeidsmobiliteit. De Spaanse sociale inspectiediensten, in samenwerking met de nationale Politie van Spanje, ontdekten verschillende overtredingen, waaronder identiteitsfraude, zwartwerk, illegale tewerkstelling en het niet naleven van arbeidstijdregistratie. Observatoren uit België, Duitsland en Italië merkten op dat zowel de nationale als de Catalaanse arbeidsinspectie over uitgebreide bevoegdheden beschikken en

sterk geloven in de samenwerking met de Politie om sociale fraude aan te pakken in een zeer internationale context.

Schoonmaaksector

Ter voorbereiding van een gezamenlijke controleactie op een festivalterrein in België, waarbij de Belgische sociale inspectiediensten (VSI, TSW Posted Workers, RSZ-GOT en RIZIV) samenwerkten met hun Nederlandse collega's (Nederlandse Arbeidsinspectie, UWV en SVB), werd van **17 tot 18 juni 2025** een CJI georganiseerd in Nederland. Deze actie richtte zich specifiek op de schoonmaaksector binnen de festivalcontext, met bijzondere aandacht voor de controle op loon- en arbeidsvoorwaarden, arbeidstijd, sociale zekerheid, werkvergunningen en internationale arbeidsmobiliteit.

Tijdens de CJI in Nederland (Breda, Den Bosch en Zwijndrecht) lag de focus voornamelijk op het afnemen van getuigenverklaringen ter voorbereiding van de controleactie in België begin juli. De samenwerking tussen de Belgische en Nederlandse inspectiediensten in dit kader versterkt de grensoverschrijdende aanpak van sociale fraude en draagt bij aan een meer gerichte en effectieve controle op het terrein.

Actie 10: Controle hoofdelijke aansprakelijkheid lonen

Projectleider: TSW

Indicator: 400 onderzoeken op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

De doelstelling van 400 onderzoeken werd reeds behaald, gelet op de **410 onderzoeken** die in de periode januari – juni 2025 werden uitgevoerd door TSW. Onderstaande tabel geeft het overzicht per regeling weer.

HA lonen onderaannemers	31
HA illegale derdelanders	78
Betaling loon illegale derdelanders	215
HA directe medecontractant bouw	45
Kennisgeving HA niet uitgehangen	3
Sociale dumping art. 162, 2 SSWB	38

Effectmeting

Onderstaande tabel geeft per regeling de regularisaties en PJ's weer.

	WAARSCHUWING		REGULARISATIE		PRO JUSTITIA		
	Aantal	Aantal wns	Aantal res.	Bedrag regul	Aantal res.	Bedrag PJ	Wns PJ
HA lonen onderaannemers	57	307	4	86.379	2	598.352	38
HA illegale derdelanders	118	267	2	17.707	14	249.444	38
Betaling loon illegale derdelanders	1	1	85	544.258	280	3.466.149	477
HA directe medecontractant bouw	91	1.066	5	363.017	2	50.311	19
Kennisgeving HA niet uitgehangen	1	2	0	0	2	0	33

Sociale dumping art. 162, 2 SSWB	1	6	0	0	66	0	1.215
-------------------------------------	---	---	---	---	----	---	-------

Actie 11: Strijd tegen grensoverschrijdende fraude bij zelfstandigen

Projectleider: RSVZ

Indicator: analyse en opvolging van 600 verdachte situaties (verdachte A1 of afwezigheid A1) op jaarbasis (periode januari – december jaar x)

Het RSVZ meldt dat er **378 verdachte situaties** werden geanalyseerd en opgevolgd in de periode januari - juni 2025. Het gaat om het aantal onderzoeken per zelfstandige, en niet per onderneming. Het RSVZ ziet een aantal verbeterpunten om de onderzoeken nog doelgerichter te maken, met name grondige analyse uitvoeren voor het opstarten van procedures; opsplitsing maken tussen dossiers waarbij enkel informatie moet vergaard worden uit het buitenland en dossiers waarbij de A1 procedure moet toegepast worden; gerichte controles op het terrein en detectie via Dump X. De verplichting om persoon per persoon te onderzoeken in het statuut der zelfstandigen (en niet per onderneming) neemt tijd in beslag. De strijd tegen de sociale dumping bij de zelfstandigen is nochtans essentieel, voornamelijk om te voorkomen dat er een verschuiving van de fraude zou optreden van het regime der loontrekkenden naar het regime van de zelfstandigen. Een ander geïdentificeerd risico is dat het RSVZ bij de behandeling van de onderzoeken afhankelijk is van de samenwerking met de bevoegde instituten van andere lidstaten. Deze samenwerking is nog voor heel wat verbetering vatbaar. Andere gerapporteerde risico's zijn: bij georganiseerde/systematische sociale dumping moet dit vroeg genoeg gedetecteerd worden; indien er al stappen ondernomen worden voordat de hele operatie in kaart is gebracht kan de malafide onderneming te vroeg argwaan krijgen. Het RSVZ ziet ook een aantal ongewenste neveneffecten van deze onderzoeken, met name dat vaststellingen van één persoon soms kunnen uitgroeien tot zware dossiers, waarbij samenwerking met verschillende diensten en het buitenland dan noodzakelijk is. Dit brengt echter niet altijd de gewenste resultaten in verhouding tot de werklast.

Effectmeting

Als effectmeting voor deze actie wordt het aantal gecontesteerde A1's voorgesteld. In de periode januari – juni 2025 heeft het RSVZ de betwistingsprocedure opgestart om 77 A1's te contesteren. Tevens wordt gekeken naar de stijging in het rendement dankzij verdere ontwikkelingen van Dump X. Dump-X is in verdere ontwikkeling en gezien de huidige capaciteit en de gemiddelde doorlooptijd van dumpingdossiers wordt verondersteld dat de stijging merkbaar zal zijn vanaf eind 2025. Op basis van de resultaten zal het model nog worden bijgesteld, niet enkel op basis van fraudegevoeligheid, maar ook op slaagkansen van de A1-procedure.

Programmadoel 4: Het uitwerken van effectieve **sanctionering**

Actie 12: Actualisering van het e-pv in functie van het hervormde SSW

Projectleider: Directie e-pv

Indicator 1: Uitgevoerde analyse om na te gaan of het huidige model al voldoende mogelijkheden biedt of niet (in 2025)

De analyse werd uitgevoerd in de bevoegde werkgroep e-PV.

De invoering van nieuwe sancties zal worden geregeld in het kader van het repertorium van inbreuken. Met betrekking tot de invoering van het begrip "verzwarende factor" werd besloten dat er geen

specifieke rubriek "verzwarende factor" dient te worden gecreëerd. De elementen met betrekking tot de verzwarende factor kunnen worden vermeld in de uiteenzetting van de feiten. Er hoeven aldus geen wijzigingen te worden aangebracht aan het (model van) epv. Met betrekking tot de invoering van de definitie van "sociale dumping" werd verder advies ingewonnen bij het wetenschappelijk Comité van SIOD. Op basis van dit advies werd binnen de werkgroepen epv besloten dat er geen aanpassingen aan het (model van) epv dienen te worden aangebracht. De resultaten van deze analyse werden in een beknopte nota gegoten waarvan de inhoud op 12 juni 2025 door het beheerscomité epv werd gevalideerd.

Indicator 2: Uitgewerkte aanpassing van het model, in functie van de uitgevoerde analyse (in 2026)

Over deze indicator moet pas in 2026 worden gerapporteerd.

Programmadoel 5: Efficiënte en effectievere **invordering** en terugvordering

Actie 13: In kaart brengen van de problemen en mogelijke oplossingen genereren rond de grensoverschrijdende invordering van fiscale en sociale zekerheidsschulden en de grensoverschrijdende inning van administratieve boetes

Projectleider: SIOD

Indicator 1: Beschrijving van de problemen en mogelijke oplossingen voor een efficiëntere en effectievere grensoverschrijdende invordering (in 2026)

Indicator 2: Het evalueren van de mogelijkheid om, met de geïnteresseerde Belgische instellingen en in samenwerking met andere Lidstaten, testtrajecten van invordering en/of verrekening in overeenstemming met de coördinatieverordeningen 883/2004 en 987/2009 te lanceren.

De studiedag is niet doorgegaan in het eerste semester van 2025 waardoor er geen beschrijving van problemen mogelijk is.

Effectmeting

Deze wordt uitgevoerd na de organisatie van de studiedag, waardoor het nog niet mogelijk is om hierover te rapporteren.

Actie 14: De bemiddelingsprocedure van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA) op Belgisch niveau operationeel maken

Projectleider: FOD SZ

Indicator 1: Promotie maken voor de bemiddelingsprocedure: opleidingen geven, collega's van de OISZ sensibiliseren etc.

In de loop van het eerste trimester 2025 werden er twee bilaterales gehouden met het RSVZ en de RSZ om de procedure te promoten. In augustus 2025 zal er een vergadering worden gepland met FOD WASO in het kader van de bewustmaking over de problematiek en in het bijzonder van de uitdagingen van de werkgroep Bemiddeling van ELA.

Indicator 2: Verzekeren van de opvolging van dossiers inzake sociale zekerheidscoördinatie die via de ELA-bemiddelingsprocedure zijn behandeld.

De twee door België ingediende dossiers zijn afgesloten omdat de derde partij bij het geschil heeft geweigerd mee te werken. Er zijn tal van moeilijkheden ondervonden, die volgens de FOD Sociale Zekerheid duidelijk zijn geïdentificeerd in het verslag van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de EU in 2024 (vereenvoudiging van de werkstromen, vermindering van de werklust, promotie,

enz.). Deze worden momenteel besproken in de WG Bemiddeling van ELA. Daarbovenop wijst de FOD Sociale Zekerheid naar de beperkte meerwaarde die de FOD WASO en het RSVZ zouden zien in de procedure.

Indicator 3: Minstens één nieuwe test case indienen

Deze doelstelling werd bereikt op 24/02/2025.

Indicator 4: Een actieplan wordt opgesteld in overleg met de FOD Werkgelegenheid, RSZ en RSVZ om hen te ondersteunen bij de implementatie van de bemiddelingstool, in overleg met SIOD.

Op basis van de feedback van de FOD WASO en de RSVZ is de FOD Sociale Zekerheid van mening dat deze indicator moet worden bijgewerkt om beter aan te sluiten bij de behoeften van de partners.

Indicator 5: Verbeteringen worden aangebracht aan de bemiddelingsprocedure. Deze verbeteringen zijn in lijn met de aanbevelingen uit het verslag over de evaluatie en bevordering van de activiteiten en missies van ELA door het Belgische voorzitterschap van de Raad van de EU in de eerste helft van 2024 (vereenvoudiging, herverdeling van de werklast tussen verzoekende en aangezochte entiteiten, gebruik van het initiatiefrecht, enz.)

In de periode januari – juni 2025 werden nog geen verbeteringen aangebracht. Hiertoe moet eerst het evaluatierapport van de Europese Commissie worden afgewacht.

De FOD Sociale Zekerheid neemt deel aan de werkgroepvergaderingen van de ELA om de bemiddelingsprocedure te verbeteren en te vereenvoudigen. Een vergadering heeft plaatsgevonden op 27/02/2025. Een nieuw mandaat werd aangenomen voor de werkgroep inzake bemiddeling: de doelstellingen ervan zijn nu het vereenvoudigen van de procedure om deze aantrekkelijker te maken voor gebruikers en het uitbrengen van een advies aan de raad van bestuur over de evaluatie die de Europese Commissie moet uitvoeren met betrekking tot de ELA, en met name met betrekking tot de bemiddelingsprocedure.

Effectmeting

Diverse metingen worden voorgesteld om het effect van deze actie te meten:

- Aantal dossiers voorgelegd en behandeld via bemiddelingsprocedure: 2 sinds 2023 waarvan 1 in 2025 (zie supra);
- Stand van zaken inzake de opvolgingsmethode (in partnerschap met OISZ en FOD WASO): de monitoring ervan blijft voorlopig kwantitatief gelet op het beperkt aantal voorgelegde dossiers;
- Stand van zaken met betrekking tot de creatie van een platform of wijziging van het bestaande OSIRIS-platform: Om beter tegemoet te komen aan de uitdagingen van de strijd tegen grensoverschrijdende sociale fraude en om beter in te spelen op de behoeften van de gebruikers van het instrument, werd eind 2022 een traject Osiris 2.0 opgestart, waarbij medewerkers van de FOD Sociale Zekerheid (ICT en DG BC&IR) en van de RSZ en de RVA werden betrokken. Een eerste update van de Osiris-tool werd in september 2023 in productie genomen en een tweede in het eerste kwartaal van 2024. Tot de verbeteringen behoren bijvoorbeeld de mogelijkheid om aan te geven waarom een dossier wordt afgesloten, de betrokken sector, de juridische gronden van het verzoek, de nationaliteit van de werknemers of het al dan niet naleven van de termijnen waarin Besluit A1 tot instelling van de dialoog- en bemiddelingsprocedure voorziet. De uitwerking van een communicatiestrategie om het instrument en het werk van de betrokken medewerkers beter zichtbaar te maken, was het

laatste verbeterpunt dat door de werkgroep Osiris 2.0 werd vastgesteld. Deze laatste taak is sinds maart 2025 voltooid.

- Stand van zaken m.b.t. interne Belgische methode om coherent en efficiënt te werken met de twee Europese instrumenten voor geschillenbeslechting: De A1-procedure wordt nog steeds via Osiris gemonitord. De bemiddelingsprocedure wordt kwalitatief gemonitord gezien het geringe aantal ingediende zaken.

Actie 15: De bestaande Europese bemiddelingsprocedure inzake geschillen A1- attesten optimaal benutten

Projectleider: FOD Sociale Zekerheid

Indicator 1: Trimestriële rapportering over het aantal ingetrokken A1-documenten

In de periode januari 2025 – juni 2025 werden in totaal 324 A1-documenten ingetrokken. De trimestriële rapporten worden steeds na afsluiting van het kwartaal doorgestuurd naar de SIOD.

Indicator 2: Aantal weigeringen tot intrekking A1 documenten op jaarbasis (periode januari – december jaar x) (NEW)

Voorlopig kan hier nog niet over worden gerapporteerd. Een verfijning van de indicator wordt voorzien.

Indicator 3: Voorstel tot acties om samenwerking, waar nodig, te verbeteren (in 2026) (NEW) (SIOD)

Over deze indicator wordt pas vanaf 2026 gerapporteerd.

Indicator 4: Aantal spontane aansluitingen

Het RSVZ meldt voor de periode januari – juni 2025 10 spontane aansluitingen.

Indicator 5: Aantal fictieve A1's

De RSZ meldt voor de periode januari – juni 2025 600 fictieve A1's.

Effectmeting

Als effectmeting wordt een analyse van de evoluties in de Osiris-rapporten voorzien. Hierover wordt pas jaarlijks gerapporteerd.

Conclusie en verdere stappen

Het programma sociale dumping is in 2025 gestart en zal eind 2028 eindigen. Dit rapport geeft een overzicht van de uitvoering van het programma sociale dumping in de periode januari – juni 2025.

De programmawerking draait rond 3 assen: implementatie projectwerking, uitbouw PMO en outcomes¹¹. Wat de implementatie van de projectwerking betreft, werd er in de periode januari – juni 2025 verder ingezet op het werken met projectfiches die de kernelementen van het project omvatten (bv. doelstellingen, milestones, etc.) zodat de projecten efficiënt gepland, uitgevoerd en opgevolgd kunnen worden. Inzake de verdere ontwikkeling van de PMO werd verder ingezet op de vier elementen die hierboven reeds zijn aangehaald. Een doorgedreven monitoring, aan de hand van efficiënte opvolgingstools, laat een optimale coördinatie van de projecten toe. Hierbij werd o.a. tijdens de werkgroepen gekeken op basis van welke criteria de projecten optimaal gelinkt konden worden, zodoende een optimale samenhang te bewerkstelligen.

Opvolging over de implementatie van het programma kan maar gebeuren op voorwaarde dat er voldoende kwantitatief én kwalitatief gerapporteerd wordt over de projecten.

Dit rapport bevat de resultaten van de kwalitatieve bevraging. **Dit is zeker een stap in de goede richting**, maar er dient **blijvend ingezet te worden op een kwalitatieve rapportering**.

Ook de manier van rapporteren is een iteratief proces, dat indien nodig bijgestuurd zal worden. SIOD zelf stelde alvast voor om de koppeling tussen de trimestriële rapportering en de rapportering via de werkgroepen met projectleiders te verbeteren. Zo dient de trimestriële rapportage als input voor de werkgroepvergaderingen, waarbij de programmaleider o.b.v. de trimestriële rapportage gericht kan vergaderen rond verdere informatie-uitwisseling, knelpunten etc. Sedert het tweede kwartaal van 2023 wordt aan de projectleiders gevraagd om de werkgroepen voor te bereiden door per project 3 slides te actualiseren. Deze werkwijze werd **positief beoordeeld** door de projectleiders tijdens de werkgroep van 17 mei 2024.

¹¹ Strategisch Plan Strijd tegen sociale fraude en sociale dumping Regering De Croo I 2022-2025, p.42-43.

Er wordt verder werk gemaakt van de **effectmetingen**. In het verleden werden hier al diverse stappen in ondernomen, bv. een studie vanuit ELA en het gebruik van de perceptiemeting. De eerste ervaringen tonen aan dat dit nuttige pistes zijn, maar die de nodige capaciteit (o.a. tijd, budget) en medewerking (bv. van sociale partners) vereisen om deze te kunnen implementeren.

Het Strategisch Comité van 23 juni 2025 heeft de programmawerking bevestigd. Op vraag van de leden van het Strategisch Comité (dd. 23/06/2025) en van het Structureel Overlegcomité (dd. 2/7/2025), zal bekeken worden hoe de methodologie van de programmawerking verbeterd worden. Dit wordt vanaf de tweede helft van 2025 in rekening genomen.

Gebruikte afkortingen

Afkorting	Verklaring
AI	Artificiële Intelligentie
CJI	Concerted and Joint Inspection
DAG	Dienst Administratieve Geldboeten
DG BC&IR	Directoraat Generaal Beleidscoördinatie en Internationale relaties
EESSI	Electronic Exchange of Social Security Information system
ELA	European Labour Authority
FOD	Federale Overheidsdienst
GOT	Grensoverschrijdende Tewerkstelling
IAO	Internationale Arbeidsorganisatie
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IGO	Instituut voor Gerechtelijke Opleiding
IMI	Internal Market Information System (Informatiesysteem Interne Markt)
KPI	Kritische Prestatie Indicator
MEC	Meldpunt voor een Eerlijke Concurrentie
MOU	Memorandum of Understanding
NLO	National Liaison Officer
OISZ	Openbare Instellingen van de Sociale Zekerheid
OSH	Occupational Safety and Health
PJ	Pro Justitia
PMO	Project Management Office
RIZIV	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering
RSVZ	Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
SIOD	Sociale Inlichtingen-en Opsporingsdienst
SPOC	Single Point of Contact
SZ	Sociale Zekerheid
TSW	Toezicht op de Sociale Wetten
TWW	Toezicht op het Welzijn op het Werk
UDW	Undeclared Work Platform

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Bart Stalpaert

Directeur Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst (SIOD)

Zuidertoren 8ste verdiep

Europaesplanade 1

1060 Brussel, België

info@siod.belgie.be

www.siod.belgie.be